

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjuttányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., felévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Vasuti és egyéb bajaink.*

Kedves barátom! Valóban az elevenbe vág szatirikus cikked a mi vasuti közlekedésünk sanyaruságáról! Bármely város előmenetele, polgárainak vagyonsodása, szaporodása döntő mértékben attól függ, hogy képes-e forgalmát, kereskedelmét, közlekedési hálózatát magas fokra fejleszteni.

Tizedrangú fészkek marad Szekszárd mindörökre, ha nem igyekszik vasuti góczponttá lenni — vagy legalább az ide gravitáló vidéket szárnyvasutttal magához kapcsolni.

Teljesen igazad van. Nem közönyösen fogadni, hanem inkább élére kell állani minden ilyen mozgalomnak, bármely része a vidéknek keresi a velünk való egyesülést.

De én tovább megyek. Az országos, sőt a világforgalom útjába szeretném Szekszárdot juttatni!

Igenis, nem elégszem meg a sonka csánkjával — a te szavaid szerint —

* Ezt a lelkes cikket, lapunk tisztelt barátja, Tóth Károly, Dunavédegát-társulati igazgató-főmérnök, műszaki tanácsos válaszul írta a múlt heti számunkban megjelent Bonyhád-Szekszárd című vezércikkünkre. Vajha, nagy igazságaival szélesebb körben is érdeklődést keltene városunk elárult ügyei iránt! A szerk.

még a sonkát is keveslem, hanem az egész sült malacot akarom.

Miért ne? A keleti — levantei — forgalom útja világteremtése óta Szekszárdon ment keresztül. Vármegyénk hírneves régésze a tanum, akitudakórkorszakbeli fibulák, cserepek és mindenféle „ásványok“ nyelvén beszélni. A történelmi korszakban ez már egészen bizonyos. Itt ment az aquincum-mursai római ut, erre jöttek a kereszties hadak Európa minden részéből a szentföld elfoglalására. Nagy Lajos, Mátyás király harminczadjai bizonyítják, hogy erre hordták a karavánok kelet drágaságait. Erre jött a török Európa meghódítására — és elrontotta az utat alaposan.

Azóta vándorolt az ut hol Génúába, hol Verenczébe, most Brindisiben van az olasz eszima sarkán. Nem találja helyét, de megfogja találni, ha el lesznek takarítva az utolsó törmelékei is a török által elibe gördített romhalmaznak.

Mihelyt megnyílik Saloniki, az a keleti posta tengeri útjának 3 napos rövidülését — és Brindisi elestét — jelenti.

Mihelyt megnyílt Saloniki, azzal egy világszép kapuja nyílt meg. Az áradat egyenesen mifelénk indul, a

gravitáció törvényei szerint, bizonyosan el is jut hozzánk, ha nem talál semmi akadályt — különben bizony elfolyhat az másfelé is, amerre utat vájnak neki!

Nem látod azt a lázas munkát melyet Pécs, az előre törekvő, megifjodott Pécs kifejt (azért, hogy kikerüljön a hínárból, melybe őt is az elődök rövidlátása juttatta) a Pécs-Szászvár-Gyöng, másfelől a Pécs-Miholjác-Vérpolje vasutak forcirozásai? Vájják már a medret.

Hát mi alusznak? Azt a két sokkal csekélyebb akadályt: vicinálisunknak elsőrendűsítését és a baranyavári összeköttetést elhagyjuk aludni! Hiszen már markunkban volt, mellettünk volt az ország közvéleménye, sőt Baranya vármegye közgyűlése is.

Mert nem teszünk semmit, még annyit se, hogy legalább egyszer már unalomból is kisöpörnénk — a Piri-pócsához illő szekszárdi vasutállomás szemeteit?

De hát ki mozduljon?

Gondolod-e hogy megmozdul Szekszárd közönsége, sorompóba lép vitális érdekeinek kiküzdése végett, megmozdit minden követ fel a kormányig: „uraim! ti eddig is sokféle jót juttat-

jesen felszerszámozott, habfehér kis diákpipa, éjjeli s nappali álmaink netovábbja.

Egyszóval mindent, de mindent beszerezgettünk, amire csak szüksége lehet egy olyan nagy úrnak, amilyenekké mi készülünk ragyogó arccal átvedleni.

Az összes kellékek közül legfennebb az angyalos magyar tallér beszerzése ment egy kissé nehézkesebben, mert hát éppen huszonheten voltunk a boldogok s huszonhét darab el nem vásott, angyalos magyar tallért beszerezni egy 6—7 ezer lakóju kis városkában nem csekély feladat.

Erre a tallerra pedig nagy volt a mi szükségünk, enélkül nem lehattunk urakká, mert egy ilyen szépen kifényesített tallért kellett mindannyiunknak leszurni felavatáskor a könyv- és levéltáros professzor számára az iskola kutyabőrbe kötött, századoktól fakult mátrikulája mellé, mikor abba nevünket s összes élettrajzi adatainkat ősi, szokás szerint, jó hegyesre kifaragott ludtollal, reszkető kézzel bejegyeztük, hogy tudja a hálás utókor, majd ha valamivé váltunk, kik és mik is voltunk mi tulajdonképpen?

De a tallérokkal is csak meglettünk valahogy. Seres bácsi, az órás, aki egyszersmind egy személyben a mi udvari tallérfényesítőnk is volt, megneszlette zavarunkat, gondolt egyet s mindjárt volt tallér fölös számmal. Egy hónapig csak ilyen angyalos tallért fogadott el munkájáért a vidékiektől s még az ünnepély előtt szépen kimosdatva,

TÁRCZA.

Ne légy . . .

Ne légy szonorú, ne sirj többet,
Oh ne öld ki a napsugárt,
Mely szemeidnek derűjéből
Borús szívembe beleszállt . . .

Hagyd életelő, sűrű könnyed;
Gyöngyét pazalni óh, miért?
Ilyen nagy árt nem . . . nem kívánok,
Sok — egy eljátszott — életért . . .

Anka János.

Volt egyszer egy . . .

Volt egyszer egy cigány . . . nem is olyan
[régen]
Ugy sirt a hegedű, reszkető kezében.
Zokogott a húrja, könnyezett a lelke,
S zaklatott szívének nyugtát soh' se lelte.

Csufolták is szegényt, utcahosszat végig.
S hogy az öreg sir is, az nem tetszett
[nékik!]

„Hej, vigabbat huzzon!“ biztatták régtől.
S hurjain csak annál fájóbb lett a nóta! . . .

Volt egyszer egy cigány . . . nem is olyan

[régen]

Most már ott kinn pihen a temető szélén!
Nem keresi senki, nem beszélnek róla,
Csaka a sírján szárad, egy-két őszi rózsa! . . .

Lindtner Vilma.

A követválasztás.

— Karcolat a diákéletből. —

Írta: László Géza.

Az erdélyi református főiskolák diákjainak életében nincs fontosabb, magasztosabb mozzanat, mint a diákká avatás, a hatodik osztályból a hetedikbe átlépés idején. Hosszas előkészület is kell hozzá. Hogy is ne?! Ekkor lesz a diák hivatalos czime *úr*, amit nem is engedünk volna el a világ minden kincséért sem, senki ember fiának; mert hát ami jár, az jár!

Már jó előre megrendeltük a fekete egyenruhát zsinóros, sujtásos atillával, hogy az évszázó ünnepélyre, a *dímissióra* okvetlen készen legyen, mert ekkor esett meg a felavatás ünnepélyes aktusa is. Kindrucz bácsinak — akit becsületes nevén Donogán Bogdánnak tituláltak — a fürge kis öreg örmény szatócsnak kirakatából fogott szépecskén a szagosmeggy diákpálca s a nemzetiszin selyembojtocsákkal ékesen feldiszitott s tel-

tatok nekünk, főgymnáziumot jó pénzért, muzeumot, selyemgyárat ingyen stb., vidéki központok teremtése programotokban is benne van, vegyétek kegyelmetekbe Szekszárdot: 15000 magyar van itt egy tömegben, minket 4 óra alatt csak Sárbogárdig visz a ti vasutatok, holott ugyanannyi idő alatt Budapestről Bécsbe vizitek a kívándorlót, az idő nekünk is pénz, adjatok legalább személyvonatokat, változtatások I-ső rendűvé a pályát, és adjatok egy ablakot Baranyavár felé is, hogy ebből a mi ketreczünkéből a nagyvilágba kinézhesünk. Nem adhatjátok meg most? Jó, eljövünk érte máskor. Addig is adjatok legalább egy pár motorkocsit, adjatok tisztességesebb állomást, tisztességes várótermeket művelt emberekhez illőt, nem vagyunk mi heringek! Csináljatok perront, ne essék nyakunkba az eső is, hiszen perronjegyet szedtek, aztán bővítsétek ki ezt a szűk pályaudvart, hogy ne legyen minden vonatnak 10, 20, 30 perc késése; károsítva a kereskedőt, az iparost, az utast, aki például Bátaszéken nem képes a visszatérő vonatig ügyét végezni, mert az egy órának felét elveszti. Ennyit csak megtesztek egy „vidéki központért“, különben mind addig járunk a nyakatokra, míg be nem látjátok panaszaink jogosságát.

Hogy ez következék be — én ugyan nem gondolom. Nincs a mi közönségünknek érzéke a forgalmi politikához. Ideális lelkű *Totth* Ödön bátyánk sok felvilágosítást adhatna a mi csökönységünkről. Volt neki egy szép ideális terv: egyenesen Dombóvárral akarta összekötni Szekszárdot, skartba téve az egész bátaszék-dombóvári csavar vonalat: Szekszárdon vezetni át az Alföld-fiumeit! Ez aztán rövidebb is lett volna. Nagyszerű gondolat! De bizony Szekszárdon egy fűszálat sem tudott megmozdítani.

Jött Pécs a bátaszék pécsi összeköttetéssel, mely pedig csakugy a mi érdekünk, mint az övék, még morális támogatásunkat sem nyerték el

kifényesítve ott emelgették a szent koronát a repkedő angyalparók az órasüzlet ablakában s 25 krajczár árszámításával mindenki hozzájuthatott a maga tallérjához.

Ólomlábakon csak eljött nagy lassan az ünnepély ideje is. Minket ennek jóformán csak a vége érdekelt, amikor az *első nyilvánosan elszóvott* szivarunkat maga a méltóságos báró ur, iskolánk főgondozója gyújtotta meg, nagy kegyesen leereszkedve mindnyájunkhoz egy-egy jó kívánság erejéig. — Biz' ez a jó kívánság nem sokat segített azokon, akik még csak inasheteiket töltötték a füstvetés mesterségében.

No de nem azért tettem ezt a nagy vargabetűt, hogy részletezzem a felavatást és járulékait; egész kerülő utamnak célja csak az, hogy kiemeljem, mily fontos, számottevő személyiségekké váltunk mi ekkor, ugy az iskola, mint a városi társadalom életében elannyira, hogy a városnak még képviselőt is adtunk.

Mentségünkre legyen mondva, nemcsak bennünk ágaskodott az önértet, nemcsak mi éreztük fontosságunkat, érettségünket, ezt maga a főgondnok ur emelte ki első sorban a főlavató beszédében, mikor annyira lel-künkre kötötte, hogy vezérei legyünk az intézet ifjúságának minden jóban. S hogy mi e jó tanácsot szívünk mélyébe vésztük, ékes bizonyosságát adtuk alig egy fél év mulva az 1892. év telén megessett Szapáry-féle képviselőválasztás alkalmával...

Aztán jött egy paksi mérnök nagy reményekkel, hogy ő a paksi zsákvasutat ki akarja nyitni Szekszárdnak. No persze csak azért, hogy a paksi urak vasuton járhasanak be a megye gyűlésekre? Ajtót neki!

Most jössz te a bonyhádi vasutattal. Ez lenne már az 5-ik elágazás a szekszárdi góczpontból, akár csak Kaposvárt. Vasuti góczpont kell? Hát még mi? Talán egy jó toronyóra is. Azt ugyan várhatod.

Hja Kaposvár! Bezzeg más világ járja ott. Azok nem állották Paksnál sokkal jelentéktelenebb helyeket: Szigetvár, Fonyód, sőt még azt a szarka fészket Mocsoládot is költség kimelés nélkül viczinálisokkal magukhoz kapcsolni! És ime a 30 év előtt lenézett, lekicsinyelt Kaposvár hova küzdötte magát, hova emelkedett a fejünk felé! Most is kicsinyeljük-e valjon? Sohase érjük utól!

Igy vagyunk mi minden téren. A vasuti kérdés csak elevenbe vág, lássunk olyat ami életbe vág; az *egészségügyet*. Családunk, gyermekeink egészségéért már csak teszünk valamit? Szekszárd talaját 2000 év óta (már a rómaiak korában fontos város volt *Alisca*) fertőzteti az emberi és állati hulladék. A mi gyermekeink ezt a mérgezett vizet isszák. Ha járvány van az országban valahol, az felkeresi Szekszárdot. Cholera, tifusz legelőszőr az orvos utczában jelentkezik. Hogy a rómaiak itt először is nagyszerű vízvezetékét létesítettek, az, egy művelt nemzetnél természetes; de, hogy a gyámóftalan török is vízvezetékét létesített és levezette a bódói forrást, azt kevesen tudják. Mi nem visszük annyira se, hogy egy artézi kutat furatnánk, pedig azt már a legszegényebb alföldi falu is megtudta csinálni.

Láttad, hogy hordják kehécselő, züllött alakok a vörheny, scarlat a gümőkór bacillusait, kilincselve házról házra, beköpködve az utcát, az udvart, elhordván a kórt vörös czéduulás háztól a nem vörös czédualáshoz? Val-

Követválasztás lesz!... Hogy buzdult fel e vészhirre Z... városának aprajagya, férfi, ifju; asszony, leány; a polgárság épügy, mint a diáksereg, arról csak annak lehet fogalma, aki ismeri az ottani viszonyokat.

A város virága, az ifju diáknemzedék kikkel tartott volna ugyan, ha nem az ellenzékkel? Szigorú volt ugyan a professzori tilalom, hogy a választás izgalmaiktól távol tartuk ám okosan magunk, mert így, meg amugy, kutyálter kikapjuk máskülönbén a magunk porozóját! De hát ugyan mi egyébre való a tilalom, ha nem arra, hogy a diák-mesterember néha-néha szemet hunyoritva, pajkosan átgorhassa alacsonyabb korlátait? Kivált ha így szive legbensőbb óhaját reméli előmozdithatni, anélkül, hogy a benső kisbíró szükségesnek érezné tiltó szavát fölemelni!

Óh boldog ifju, ki még nem emelkedett föl a műveltség ama magas fokára, hol már eszünket sokszor jóformán csak arra használjuk, hogy szívünket csapjuk be vele, erre kovácsolunk szoros bekókat!...

A zászlóbontás már megtörtént. A kormányparti jelölt is, az ellenzéki is megtartotta programbeszédét az erre a célra legalkalmasabb *timárszínben*, melyet hangzatosabb néven a becsületes timár czéh árucarnokának nevezhetnénk. Az első nem sokat magyarázatot, fejtegetett sem itt, sem a falvakon, tudta jól, hogy az oláhoknak szónokolgatnia fölösleges, mert ezek ugy sem

jön beszél-e nálunk valaki a szegényügy rendezésének *égető szükségéről?* Ilyen a mi egészségügyi politikánk.

Talán birtok politikánk vagy akár agrár politikánk más milyen? Hiszen mind birtokosok vagyunk szőlőnk van, vagy földünk. Népünk jajgat, hogy nem tud megélni, csapatostul vándorol Amerikába és cselédet nem kapni, a napszám folyvást drágul. De mikor itt volt az alkalom vagy 10,000 magyart Kajmádra leszőgelni, a 14,000 holdas Festerics uradalmat a körötte fekvő 4 népes község közt felosztani: az ujjunkat se mozdítottuk meg. Egyedül boldogult Pécsy prépost küzdött, fáradott. Hasztalan! a gyönyörű pusztá idegen kézre jutott és most már Bécsnek jövedelmez.

Panaszkodunk hogy borunknak nincs ára, nyakunkon marad a termés, de nem teszünk egy lépést se, hogy borunk elrontott régi hírnevét helyreállítsuk, tartottunk-e valjon csak egy borvásárt is, melyen a kereskedőknek bemutattuk volna, hogy csakugyan van már Szekszárdon bor és jó bor kellő mennyiségben. Lám Villány minden évben megteszi ezt, ugy látszik eredménnyel, pedig neki még rosszabb híre volt!

De, ha az anyagiakkal nem törődünk; talán magasabb eszményi céloknak állunk szolgálatában?

Itt van a mi Sárközünk a mi éléstárunk. Gyönyörű faj nép lakja, abból a kemény nyaku jellemes, megbízható fajtából, melyet a magyarság gerinczének szókat nevezni. Innen toborozta Béri-Balogh Ádám az ő kurucz hadát, egyenes leszármazottai azoknak, akik bekerítették Schönbrunban József császárt, hogy az, csak az egész acier gárdája feláldozásával tudta nagynehezen az életét megmenteni. A nép ajkán ma is él Balogh nótája:

Császárt hogy ha kin kapom,
Acserosít lecsapom,
Magát is megugratom,
Bécs várába futtatom.

Nos, ez a deli nép nagy beteg.

Értenék meg szavát sem, de annál inkább átértik az e magyar közmondásban rejülő mély igazságot: *pénz beszél, kutya ugat!* Hozzájuk hát ezen a csábító csengésű nyelven beszélt s bámulatos hatást ért el szava.

A *pópák* kitűnő tolmácsoknak bizonyultak. S ő győzte szóval.

Az ellenzéki jelölt a rábeszélés és szónoki meggyőzés ilyenfajta eszközeivel nem rendelkezett. De nem azért volt jó magyar, hogy ne tudta volna a magyar sziv húrjait rezgésbe hozni. Lecsepülte a kormányt és pártját a sárca földig. Igért adóelengedést, magyar vezényszót, szabad dohánytermelést s kilátásba helyezte a kisütös pálinka főzését, s még a jó ég tudná mit, amiknek halatára a magyar szivében az alkotmányos érzés a kormány ellen berzenkedik.

Igy erősítette elveiben mind a két jelölt a maga embereit s élesek voltak már a fegyverek, csak a mérkőzés napjára vártak.

Eljött az is. De *mi*, ellenzékiek már azelőtt bevertünk egy pár kormányparti ablakot, letéptünk egy-egy éjjelre künnfeledezt pecsovicz zászlót elkeseredésünkben s el-el döngöttük egy-egy oláh diáktársunkat atyjafiúi büneiért, mikor értesültünk, hogy a mi jó magyar jelöltünk alig számíthat sikerre, mert az összes oláh falvak az ellenség táborát szaporítják.

Tetőpontra hágott a reménytelen elkeseredés a választás napjára. A város polgársága már pitymalatkor talpon állott. Kivonult

Halálos kór emészt! Akit tatár, török, német nem birt kipusztítani: önmaga irtja magát! Decsnek van 3251 lakosa akik közt 6 éven aluli gyerek van mindössze 307, míg 60 éven felüli öreg ember 450.

Vessük össze az alföld bármelyik vidékével. keressük fel a hasonló nagyságu községeket csak találomra: Tisza Eszlár 3260 lakos közt 654 gyerek, 180 öreg, Nyir Ábrány 3292 lakos közt 683 gyerek, 117 öreg, Uj Hartyán 3128 lakos közt 736 gyerek, 150 öreg, Bogdány 3243 lakos közt 604 gyerek, 160 öreg.

Két-harmadfél annyi gyerek és csak $\frac{1}{3}$ öreget találsz; gyermekzaj — a jövő zenéje — veri fel az utczákat, az udvarokat, míg Sárközben kihalt az utca, csendes az udvar. Szemmel is észre veszed, hogy csak öregek lakják. 10 év előtt még 5443-an voltak (nem számítva a bevándorlottakat hiszen azoké még az a pár száz gyerek is!) ma már 5071 a számuk, pedig egy se vándorolt ki.

Tehát 7 százalék apadás egy lustrum alatt! Még 14—15 ilyen lustrum — lehunytá szemét az utolsó sárközi öreg kurucz!

És mi összetett kézzel nézzük ezen nemzet-pusztítást, pedig:

„Teremt-e Isten több magyart

Mig a világ, mig napja tart

Ha mink is elfogyánk?“

Jöjj el Petőfi lángostoroddal, korbácsold ki a kufárokat, akik terjesztik a mételyt és legyilkolják a te imádozt néped virágait!

De elég! Minket ez sem izgat, nálunk csak a nagypolitika járja: az országos. Mi intézzük az ország sorját, a magunkét majd elintézi az Ur.

Tóth Károly.

Előfizetési felhívás.

Eddig megjelent három számunkkal némileg tájékoztattuk olvasóinkat lapunk irányáról, s arról, hogy, mit nyújthatunk; ez alkalommal újból csak

arra kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy bennünket hazafias vállalkozásunkban szellemi és anyagi támogatásával pártolni és segíteni méltóztassék.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.
fél évre 5 " — "
negyed évre . . . 2 " 50 "

Néptanítóknak, ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, 5 koronáért küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt áron, olcsó díjszabással közöljük

Mély tisztelettel:

a „KÖZÉRDEK“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A „Kubinszki“ és „Pecsovics“-világ Tolnavármegyében.

Irtá: Bodnár István

(Folytatás.)

A kisebb nemességnek felvirradt, ekkor — aratott! Örökös dinum-dánum volt mindenfelé. Mert a kubinszkiak sem maradtak hátra. A kormánypárt hallatlan erőszakoskodása és vesztegetése láttára ők is tömörültek. Perczel Mór, mint később is megmutatta, kitűnő szervező tehetség volt. Ma itt, holnap ott csapott rá az ingadozó kis nemesekre, biztatta, lelkesítette s összetartotta őket. A vagyonosabbak megnyitották erszényeiket is s a választás költségeit a tehetősebb urak úgy adogatták össze, sőt ki is vetették maguk között.

A pártnak Augusz Antal, a később báróvá s a budai helytartótanács alelnökévé lett főjegyző volt a pénztárnoka. Az általa készített s kezeim közé jutott számadásokban nagyon sok kortörténetileg érdekes adat van, de most csak annyit említek fel belőle, hogy körülbelül 50 ezer forintra mentek a kubinszki-párt összes választási költségei. Ebből a következők adtak nagyobb összegeket: Magyar Kossa Sámuel 6000, Csapó Dániel 5000, Bezerédj István és Pál 4900, Sztankovánszky Imre 2500, Magyar Kossa József 4000, Augusz Antal 2200, Tahy Károly és Ádám 4000, Perczel Mór 2000,

Gindly Antal és Rudolf 1400, Kapolnay Károly és Ignác 2000, Kapuváry János 700, Rosty Albert 500 forintot. Az ő részük-ről akkor nemes tűz, hazafias lelkesedés, önzetlen honszeretet hozta ezeket az összegeket össze. Ennek igazolására álljon itt Bezerédj Istvánnak Auguszhoz írott leveléből ez a jellemző pár sor:

„A felforgó nagy, üdvös és nem a mi személyeink külön hasznát, vagy bármely külön javát tárgyazó állapotban igenis a pénzbeli hozzájárulást is a becsülettel egyezőnek, sőt azzal járónak tartjuk összesen és egyenként és így fizettünk és fizetni is fogunk nyíltan, titkolódzás nélkül, nem szégyenelvé, sőt becsületnek tartván azt és a teljesített polgári kötelesség megnyugtató érzetét nyervén jutalmul.“

A két párt legelső mérkőzése 1839 május 8—9—10-ik napján történt. Esterházy főispán erre a napra tüzte ki a követválasztást Szekszárdra, különösen hangsúlyozván, hogy „a vármegye részéről érett itéletű, férfias mérsékletű és honismerettel bíró követek küldessenek.“

Mintha csak a fehér rózsza—piros rózsza harcza ismétlődne, a pecsovicsok fehér, a kubinszkiak pedig piros sapkával vonultak fel. A Kubinszki-pártnak csak a vörös sapkái és kucsmái 2066 forintba kerültek. Zászlóját Boros, akkoriban jónévű akadémiai festő festette. Körül arany czirada vette körül, közepén koszoru és felírás, felül pedig Magyarország és Tolnavármegye czimere volt rajta.

A gyűlésen maga gróf Esterházy Károly cs. kir. kamarás elnökölt. Ott volt a vármegye minden számottevő ura s a kisebb nemesek közül körülbelül 1500-an. Hatalmas szám ez, mert Tolna nemessége sohasem volt több 1800—2000-nél, míg például Zala 12 ezer, Komárom 8000 szavazóval vonult fel a választási harezokba.

A vármegyeház nagyterme be sem tudta fogadni a sok embert, a főispán tehát a megyeház kapuja melletti pitvarból nyitotta meg gyűlést. A királyi leirat kihirdetése után Jeszenszky János kir. táblai bíró vezetésével szavazatszedő választmányt küldtek ki s jól jegyezzük meg: különös utasítással adták, hogy 16 éves nemes ifjú már szavazhat s hogy a megbízó levelek is figyelembe vélessenek. A szavazás felekezetek (pártok), szerint történt. A szavazókat egymásután bocsátották be a kapu mellett való pitvarba s miután leszavaztak, bent kellett maradniok az udvaron. Ezután került csak sor a másik pártra.

Először a kubinszkiak éltek alkotmányos jogokkal. Győzelmük egészen bizonyosnak látszott, a pecsovicsok tehát eselhez

harcias hangulattal a polgárság asszony — sőt leányserege is, még ezeknek is kortestollu lobogott a fejkendőjükön balfelől. Szükség is volt rájuk, mert senki gyanutlanabbul, ügyesebben nem tudja a kótlótojtást s a kódarabot kezelni, mint ezek a kötőjük alatt.

Az ellenzéki vezérkar ügyelt arra, hogy minden utcára jusson elég mindenik hadnemből, bennünket sem véve ki, akik titkon ott lappangtunk mindenütt a polgárság hadsoraiban. Mikor aztán egy-egy jobbpárti oláh falu vonult be lesütött fővel a szolgabíró, jegyző, vagy a pópa vezetése s katonai, vagy csendőri fedezet alatt, oly egetverő ordítással, károgással, szitokkal és sipolással tört ki a tömeg s úgy zuhogott durva oláh-czondrán, fényes egyenruhán egyaránt a kódarab s a záptojás, hogy a czondrás, „szőrösnyelvű“ bandérium visszatarthatlanul kiszökik a világból is a dicsőség elől, ha a csendőrség s katonaság erővel össze nem tereli. Csak úgy zug, kavargó a levegőben:

— A fejit, hogy ne sántújon!

— Megfőtt mán a bivajtokán?

— Kiehezettek szőrösnyelvűek?

— Őrizni kell őket, mee megszöknek!

Mint talán soha, most sem folyhatott le vérontás nélkül a választás. S nem hogy megjuhászodott volna a vér láttára a tömeg, még vadabb lett, nem ismerve semmi korlátot, semmi szabályt. Végre is a csendőrség s katonaság volt kénytelen engedni, ha csak az egész várost nem akarták fölnyársalni.

Közben riasztó hírek szállingóztak ki a szavazóhelyiségekből. Most éppen egyenlően oszlanak meg a szavazatok . . . Már harmincezal több a kormánypártié . . .

Egyszer csak azt a lázító hirt kapjuk, hogy a gurzófalvi és egrespataki oláh szavazókat, mintegy négyszáz embert a mi iskolánk tornacsarnokában helyezték el tartaléknak. — Bizony nem egy volt köztük, kinek magának nem lévén szavazata, valamelyik elhalt pretjün, jóismerős szavazatát hozta be.

Ott lakmároznak, isznak az utolsó szavazóknak kiszemelt pecsovics oláhok a múzsák felszentelt csarnokában! Ezt már el nem tűrhettük, ha mindnyájunkat kicsengettek volna is az intézetből. A polgárok maró gúnyolódása meg éppen vad dühhé fokozta felháborodásunkat.

Körbe járt a jelszó: Fiúk, rögtön fel a kollégiumba mind egy szálig, apraja-nagyja! Vesszünk együtt, ha kell, de ez a gyalázat nem szaradhat rajtunk!

Néhány perc alig telt bele, ott állott az egész diáktábor a hatalmas vaspántokkal megerősített tölgykapu előtt. Hiába minden döngetés. A kapu nem nyílik meg. Megyünk a coetus ablaka alá, hol a praetor lakott, egy bennlakó osztálytársunk, az összes bennlakók s a dardanidák, vagy magyarosabban dárdások (a hosszonyelű kefeseprűkkel „jól felfegyverzett“ szolgatanulók) korlátlan hatalmu ura. Szabad időnkben itt, az ő fővezéri tanyáján szoktunk összeverődni s csendes

pipaszó mellett meghányi-vetni a nap eseményeit.

— Praetor! Itthon vagy? Azonnal nyiss kaput!

A nagy zajra, kiabálásra megnyílik a praetorium ablaka.

— Silentium, fiúk! Nem lehet kinyitni. Az öreg (a direktor) bezárta az összes kapukat s minden kulcsot magával vitt.

— Akkor bemászunk az ablakon!

Hiábavaló volt minden tiltakozása. A várivó római katonák módjára egymás hátán, vállán felkapaszkodva már bent voltunk szobájában hatan, a bizalmi férfiak.

Összeül a haditanács, mérlegeljük a módozatokat és az eshetőségeket. A vérmesebbek egyenesen azt ajánlják, hogy hívjuk segítségül a civiseket s „viribus unitis“ törjük be a kaput, aztán verjük ki a móczokat. De mégis a higgadtabb elem győzött.

Nem hiába tette a tanári kar Ferkó praetort a bennlakók fejévé, ilyes ügyekben neki volt a legtöbb esze. Az ő tervét fogadtuk el közös lelkesedéssel, mert ha ezt sikerül ügyesen kivinni, lemoszuk fényesen a gyalázatot, sőt többet is kivihetünk s még sem görbül meg egy hajunk szála sem.

Ugy is lett. Csak azt kötötte ki a praetor, hogy bizzuk reá teljesen a dolgot, ne kontárkodjék senki az ő munkájába s hetünkön kívül meg ne tudja aztán senki.

A véd- és dacszöveget megkötöttük s gyorsan kivitelhez kellett látni, mert már

folyamodtak. Egész esti 7 óráig tartózkodtak a voksolástól, de akkor, bár már sötétedett, nagy tömegekben járultak az urnához. A kubinszki-párt másnapra akarta hagyni a szavazást, a pecsovicsok azonban erőszakoskodtak. Szedték tehát szavazatukat még gyertyavilágnál is, de egyszerre csak betódult az egész tömeg, — erre a bizottság a sötét miatt is, a megyeház nagy terme melletti szobába vonult, a szavazókat pedig bezárták a nagy terembe. Egy darabig aztán még folytatták a szavazatszedést, de a nagy terem ajtaját a kortések valamelyike kinyitotta. Nagy zajt idézett elő a kubinszkiak sorában, midőn híre futott, hogy a már *leszavazott pecsovicsokat a főispán lakosztályából kötélen leeregetik*, hogy aztán újból bekerüljön a kapun, ismét szavazásra jelentkezzenek. Ezért kellett a nagy terem ajtaját kinyitni. A kubinszkiak erőlyes sürgetésére újból bezárták ugyan az ajtókat, de a beneszorult pecsovicsok látván, hogy tervük nem sikerül, a teremben levő nagy hőseget vetve okul, a szavazatszedő szoba ajtaját támadták meg. Reccogva, ropogva engedett az a nyomásnak, mire a tömeg betódult. Így a bizottság este 10 órakor beszüntette a szavazatszedést.

Persze csakhamar híre futott a városban a pecsovicsok mesterkedésének. A kubinszkiak látva kijátszatásukat, elkeseredésükben talán keresték is az alkalmat az összetűzésre. A hajlam megvolt erre mindkét párton, annyival inkább, mert az alsóbb nemesség között józan ember alig lehetett.

A kubinszkiaknak boldogult *Halász József* (1848-ban őrnagy, *Perczel* Mórnak hadsegéde és titkára) volt a szállásmesterük. Ő gondoskodott ellátásukról. 48-ban soha meg nem futott az ellenség elől, de most a kubinszkiak őt is megszalasztották. Mivel nem adatott nekik fekete kávé, halálra keresték, úgy hogy szegény nem szegény, egy hatalmas mosótekenő alatt kerestett menedéket.

Nagyon érdekes a kubinszki-párt számadási iratai között *Perczel* Mórénak sajátkezü följegyzése is. Így a május 8–9-iki követválasztási napon 600 nemes választó 288 akó bort ivott meg 2632 frt. értékben. Továbbá 600 embernek 2 napra ebédre, vacsorára, reggelire 3000 frt, lövöldözésre 52 frt, zabra 613 frt, szénára 220 frt, zászlókontóra 206 frt, kvartélyra 200, sátorra és edényre 500 frt, összesen 4801 frt kellett. Ezen kívül *Perczel* Mór még hozzáteszi: „Mivel a societásban is csakugyan nagyon sok pap és egyéb urak többszörösen fizetés nélkül ettek, tehát lehet átaljában 300 váltót adni, mint pótlást.“

Itt említem meg, hogy a május 23-iki közgyűlésen 400, a június 17-iki 600, a

július 8-iki 500 ember szintén derekasan fogyasztott, úgy, hogy a szekszárdi ellátás költsége összesen 17529 frtra rugott.

Persze érdekes lenne a másik párt számadását is látni. Ott lehetett még csak derekas eszem-izom! Arról tudnak még csak mesélni a régi öregek!

Így természetesen fordultak elő kisebb mérvű rendezvények, fejbeverések. Egy pár pecsovics kortes megkaphatta részét az ütlegekből. Új cselvetésre használták fel tehát az alkalmat. Másnap május 9-én reggel *Bogyay* Vincze és *Gál* Eduárd kijelentette a pecsovics párt nevében, hogy „mivel a személyes szabadság megzavarása miatt sokan hazatávoztak, a további szavazástól tartózkodnak, s királyi biztost kérnek.“

A közgyűlés *Daróczy* Mihály kanonok és *Berecz* Mihály esküdt utján kérlelni akarta őket, de hallani sem akartak a szavazásról, míg végre délután három óra után a főispán bejelenté a közgyűlésnek, hogy neki sikerült mégis a *Döry* és *Perczel* pártot *személyes közbenjárásával* szavazásra bírni. *Perczel* Mór erőlyesen tiltakozott s *különösnek* találta, hogy ismét az esti órákig halasztgatták a voksolást, de a szavazatszedő bizottság megkezdte működését, esti tíz óráig foglalatokodott, úgy hogy másnapra már csak egy pár elmaradt szavazat beszédese s a *megbízó levelek* számbavétele maradt volna.

Esterházy gróf főispán azonban most mutatta ki nagy hatalmát, tuljárt a kubinszkiak eszén, nem hiába kifogásolták később részrehajlását, s törvénytíró eljárását.

10-én reggel félnyolc órára gyűlést hívott össze annak eldöntése végett, hogy „miután az előszóval való szavazás megtörtént, a megbízólevelek számbavétele nélkül is kihirdetheti az eredményt.“ Véleménye szerint, ha a többség kívánja, ez azonnal megtörténhetik, „ *mivel ugyanazonegy közgyűlés korábbi végzéseit utóbb módosíthatja, sőt megváltoztathatja.*“

A java részben ekkor már haza széledt kubinszki-párton óriási felháborodást keltett a főispánnak eme kijelentése, a mely egyes utmutatás volt a visszadélésre. Tiltakoztak tehát, folytattatni kérték a szavazást s követelték, hogy a megbízó leveleket is számba vegyék, „mert nemcsak az egyoldalú többségnek, de még az egész közönségnek sem áll jogában, hogy a megbízók szavazati jogát megsértse.“

A felülkerekedett pecsovics-párt azonban körbe fogta a választási elnököt s zajongva követelte, hogy az eredményt rögtön hirdesse ki. Az elnök előadta, hogy az előszóval beadott szavazatokról adhat csak jelentést, a megbízó leveleket még eddig nem volt idő számba venni. Beadatott pedig *Döry*

Gáborra 734, *Perczel* Istvánra 722, *Bezerédy* Istvánra 708, *Tahy* Károlyra pedig 696 szavazat. Még be sem fejezte szavait, a főispán sietett *Döry* Gábort és *Perczel* Istvánt *személyes szótöbbséggel* megválasztott követeknek kijelenteni.

Döryt és *Perczelt* vállra kapta a tömeg s a terembe hozta s mindketten „hálásan megköszönték a részükre eképz zálogolt kintüntetést.“

A főispán pedig még meg is dicsérte a „Tettes karok és Rendek jeles, valóban nemes magukviselését,“ bucsut vett, de előbb még a követi utasítások végleges kidolgozására május 16-ikát, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig 23-ikát tűzte ki határnapnak.

Hanem ezt a két gyűlést már meg sem lehetett tartani, mert ezután jött még csak az igazi háborúság!

(Folyt. köv.)

V Á R M E G Y É.

A vármegyei közigazgatási bizottság január havi ülését e hó 23-án tartja.

— **Képviselőválasztás.** Tolnavármegye központi választmánya, f. hó 15-én tartott ülésén az országgyűlési képviselők megválasztására határnapul az 1905. évi január hó 26-át tűzte ki és minden választókerület részére két-két szavazatszedő küldöttséget alakított s elnökökül és jegyzőkökül, illetőleg azok helyetteseikül az alább megnevezetteket választotta meg. A szavazatszedőküldöttségek előtt az egyes községekbeli választók a következő sorrendben fognak szavazásra felhívattatni: *I. Szekszárdi választókerület.* Választási székely: Szekszárd. Választási elnök: Totth Ödön. Jegyző: Dr. Éri Márton. Szavazatszedőküldöttségi elnök: László Lajos (egyszersmind választási elnök-helyettes.) Jegyző: Dr. Török Ottó. Helyettes elnökök: Szondy István és Beöthy Károly. Helyettes jegyzők: Dr. Örfy Gyula és Végess János. *Szavazási sorrend:* Az I. szavazatszedő küldöttség előtt a községhezánál szavaznak: Szekszárd, Ócsény, Dees, Sárpilis, Alsónyék és Sióagárd. A II. szavazatszedőküldöttség előtt a polgári iskolában szavaznak: Bátaszék, Tolna, Simonmajor, Bába, Műsz és Várdomb. *II. Bonyhádi választókerület.* Választási székely: Bonyhád. Választási elnök: Forster István. Jegyző: Dr. Vámosi Ernő. Szavazatszedőküldöttségi elnök: Gyalog István (egyszersmind választási elnök-helyettes.) Jegyző: Beke Andor. Helyettes elnökök: Marhauser Imre és Bitter Péter. Helyettes jegyzők Koch József és Schlenker Mihály.

Nagy volt a kormánypart keserősége az oláhok elinalása miatt. Négyszáz „vótumuk“ eblából el. Jelöltjük nagy kisebbséggel megbukott.

Annál nagyobb volt a győztes városi polgárság öröme. Megtudták később, hogy kiknek köszönhetők győzelmüket. Bezzeg nem voltunk azután az ő szemökben sem „kókujás (coquia) tentanyalók!“

Az erkölcsi sikeren kívül hadizsákmány is szépen jutott. A „maczkók“ megszalasztása után az ellenség főhadiszállásáról minden enni s innivalót azonnal a praetoriumba szállítottunk.

De a „spolia opima,“ mindenből a legjobb falat ami Ferkó praetorunkat illette. Meg is érdemelte. Tetőtől-talpig derék gyerek volt.

Tanáraink itták meg a csinyünk levét. Valami nagy imposztor azt sugta be hecczéből róluk az *illetékes hatóság*nak, hogy ők buktatták meg a kormány jelöltjét, az ellenzékkel szavaztak, ezek javára hallatlan korstekedést vittek véghez, sőt négyszáz kormányparti szavazót meg is szöktettek.

Alig győztek czáfogatni s nyilatkozni a különféle lapokban: Megbuktatták biz' ők a jelöltet érdeme szerint nem is egyszer, az igaz; de az nagyon régen volt, mikor még a kezük alá járt. De az is igaz, hogy most mindnyájan reá adták szavazataikat, mert ők *rendületlen szabadlovúak* voltak.

közben majdnem sötét este lett s nem lett volna tanácsos, hogy munka közben meglepjenek. A künn türelmetlenkedő diákságnak kiadtuk a jelszót, hogy mikor az *oconomus* nyolczkor takarodóra csönget, rohanják meg a főkaput, döngessék, ahogy csak tudják, teljes erőből s csapjanak olyan lármát, amilyen csak a torkukon kifér. A többi a mi dolgunk, azt csak bizzák reánk. Aztán ne tudjon, ne lásson senki semmit.

Demjén praetor meg kirendelte összes *dárdásait* a tüzgyújtót hasogató kis baltáikkal a curia közepére azzal a szigorú parancssal, hogy mindjárt, ha megszólal a csengő, amennyi „ferslógot“ csak kapnak valahol, amilyen zajjal csak tudják, döngessék, verjék szét. Lesz aztán „coquia“ (vacsoara, éiel), hogy a püspök is megnyalhatná utána a száját.

Mi aztán mentünk a tornacsarnok felé dolgunk után. Nyitjuk az ajtót; nem nyílik. Halljuk a nagy áldojásketyézést (áldomásívást), zsvajt s kocintás közben:

— Szetreászke domnu kevet!

(Éljen a követ urunk!)

A praetor fölmászik az ablakra, benéz, irigy szemmel szemlélteti a lucullusi lakomát, s az oláhokra nem éppen hízogó kifejezésekkel fűszerezve sugja le nekünk a magasból, hogy mit lát odabent.

Eközben megcsendül a csengő, dübörög a tölgykapu, égbekiáltó a láрма, puffognak a ládák. Mintha Belzebub az egész

pokoli sereggel egyszerre rohanta volna meg az iskolát!

Megkopogtatja a praetor az ablakot:

— Bágye Juon! Bágye Vaszi! Tyigye ferásztá! (János bácsi! Vaszi bácsi! nyisson ablakot.) Egy torzomborz vademberfő jelenik meg az ablakban. Megnyílik az ablak:

— Dá ese, domnyisoru? Csefele lárme alá? (Mi a baj urfi? Miféle lárma ez?)

Jaj ne is kérdezze bácsi — mondja oláhu, lelkendezve a nagy kópé — nagy baj van; a kormányparti követ győzött, az elébb hirdették ki az eredményt. Aztán megtudták a magyarok, hogy maguk itt vannak, meg-rnhanták fejszéikkel s fegyveresen az iskolát. Most török be a kaput, azok lármáznak; azt kiabálják, hogy az iskolát felgyújtják, magukat pedig mind leölik. Meneküljenek valahogy, az istenért!

Pattog erre minden ablaknak a závára. S ucezu neki, ved el magad! Soha ilyen serénységet még oláhu! Mint valami medvebocsok, úgy lottyanak le az ablakpárkányokról, tapsol a földön a boeskor s vetik át a magas kókerítésen magukat. Fut, ki merre futhat, árkon bokron keresztül egyenesen a falujának.

A kiadott parancsra az egész diákság azonnal hazaszéledt, mintha semmi sem történt volna.

Mire az oláhok után jöttek, hogy szavazni menjenek, hült helyök volt. Egy diák sem tudott felvilágosítást adni, hogy mi lett velök.

Szavazási sorrend: Az I. szavazatszedőküldöttség előtt a község házában szavaznak: Bonyhád, Börzsöny, Dörnypatlan, Zomba, Alsónána, Szálka, Grábóc, Tabód, Bonyhádvarasd, Kisdorog, Ladomány, Belacz, Kakasd, Tevel és Kovács. A II. szavazatszedőküldöttség előtt a fapiaczon levő izr. iskolahelyiségben szavaznak: Cziko, Mőcsény, Palatinca, Kisvejké, Závod, Lengyel, Györe, Máza, Izmiény, Mucsfa, Mórág, Bataapáti, Nagymányok, Kismányok, Váralja, Majos, Nagyvejké, Hant és Apar. **III. Paksi választókerület.** Választási székhely: Paks. Választási elnök: Kovács Sebestyén Endre. Jegyző: Dr. Róth Zsiga. Szavazatszedőküldöttségi elnök: Késmárky Iván (egyszersmind választási elnökhelyettes). Jegyző: Popovics Gyula. Helyettes elnökök: Fördős Géza és Kátay Endre. Helyettes jegyzők: Fuggerth Károly és Szamosy Béla. **Szavazási sorrend:** Az I. szavazatszedőküldöttség előtt az ev. ref. iskolaházánál szavaznak: Paks, Gerjen, Dunaszentgyörgy, Györköny, Bikács, Németkér és Kistápy. A II. szavazatszedőküldöttség előtt a község házában szavaznak: Dunaföldvár, Böleske, Madocsa és Dunakömlőd. **IV. Kölesdi választókerület.** Választási székhely: Kölesd. Választási elnök: Dr. Schwetz Antal. Jegyző: Lінде Gyula. Szavazatszedőküldöttségi elnök: Pesthy Endre (egyszersmind választási elnök-helyettes). Jegyző: Györe Pál. Helyettes elnökök: Illgen Antal és ifj. Bernáder József. Helyettes jegyzők: Várkonyi Iván és Várkonyi Imre. **Szavazási sorrend:** Az I. szavazatszedőküldöttség előtt a község házában szavaznak: Kölesd, Murga, Kistormás, Felsőnána, Mucsi, Kéty, Kalaznó, Diósberény, Szakadát és Varsád. A II. szavazatszedőküldöttség előtt a róm. kath. iskolahelyiségben szavaznak: Udvari, Gindicsalád, Medina, Gyöng, Uzdorjád, Fadd, Sárszentlőrincz, Harecz, Szedres, Kajdaes, Kiskajdaes, Nagydorog és Pálfa. **V. Pinczehelyi választókerület.** Választási székhely: Pinczehely. Választási elnök: Sasz László. Jegyző: Klimes Antal. Szavazatszedőküldöttségi elnök: Kerbolt István (egyszersmind választási elnök-helyettes). Jegyző: Bereczk István. Helyettes elnökök: Mányoky Tamás és Mechwart Ernő. Helyettes jegyzők: Cholnoky Lajos és Csukly Ignác. **Szavazási sorrend:** Az I. szavazatszedőküldöttség előtt a község házában szavaznak: Pinczehely, Szakály, Fürged, Nagyszokoly, Felsőnyék, Szarazd, Miszla, Tolnanémedi, Simontornya és Tamási. A II. szavazatszedőküldöttség előtt a r. kath. iskolahelyiségben szavaznak: Görbő, Belecska, Nagyszékely, Regöly, Hőgyész, Magyarkeszi, Keszőhidegkut, Szemcséd, Kisszékely, Majsamiklósvár, Ozora és Felsőreg. **VI. Szakcsi választókerület.** Választási székhely: Szakcs. Választási elnök: Jeszenszky Andor. Jegyző: Reizner Béla. Szavazatszedőküldöttségi elnök: Fejes György (egyszersmind választási elnök-helyettes). Jegyző: Czéh Ferencz. Helyettes elnökök: Szallós János és Dörny Hugó. Helyettes jegyzők: Szabó Zoltán és Laskó Dezső. **Szavazási sorrend:** Az I. szavazatszedőküldöttség előtt a község házában szavaznak: Szakcs, Tengőd, Kánya, Bedeg, Magyaraker, Dombóvár, Ujdombóvár, Várong, Lápafo, Nak és Kocsola. A II. szavazatszedőküldöttség előtt a róm. kath. iskolahelyiségben szavaznak: Nagykőny, Koppányszántó, Értény, Dúzs, Csibrák, Kurd, Döbrököz, Gyulaj és Pári. A választás a fenn kitett napon *pontban reggeli 8 órakor fog a választási elnök által megnyitani.* A szavazás a szükséghez képest az illető szavazatszedőküldöttségek előtt *reggeli 9 órakor* veszi kezdetét. — Az ajánlás reggel fél 9 óráig történhetik.

Dörny Pál, Szévald Oszkár,
Tolnavárm. alispánja, elnök. a választmány jegyzője.

VÁROSI ÉLET.

A vidéki városok s a rendőrség államosítása.

Gróf Tisza István miniszterelnök múlt heti programbeszédjében nagyon fontos elvi

kijelentéseket tett a vidéki városok jövőjére vonatkozólag. Szerinte ma már egészen közhelylyé vált az a jelszó, hogy ugy a főváros, valamint a városok nagyon sok állami funkciót is végeznek, illő és szükséges dolog tehát, hogy ezért az állam által kárpótoltassanak. Ezt a nézetet ily alakban nem osztja, mert közszéleken nagyon önkényes és elvi alapon nagyon kevésse indokolható dolog állami és helyi ügyek között különbséget tenni.

Hanem igenis van a városoknak egy jogos panasza egy szempontból, a melyre helyezkedve joggal hivatkozhatnak az állam pénzügyi segélyére és ez a következő: A rendezett tanácsú városok viselik az első fokú hatóságok költségeit is, a melyeket községek nézve az állampénztár utalványoz; törvényhatósági városok nemcsak az első fokú, de a középfokú hatóságok költségeit is viselik, ezenfelül pedig a közbiztonsági szolgálatot is saját erejükkel látják el, a mely faluhelyen az állami csendőrségre nehezedik. Itt van a helyes jogezim, amelyre helyezkedve, teljesen igazolható a városoknak pénzügyi segélyezés iránti kérése. Felmerült az az eszme már régebben, hogy e célból az állam a bor- és hús fogyasztási adót bocsássa a városok rendelkezésére.

Ezt azonban nem tartja kivihetőnek, részint azért, mert az államtól nagy jövedelmi források vonatának el s egyik város nagyon is sokat nyerne, s mások talán a legérdemesebbek pedig veszítenének. Hanem van a segítségnek egy másik módja, az, hogy az állam a közbiztonsági szolgálatot a városoktól egészen vegye át, a főváros 2 milliót s a vidéki városok pedig átlag az állami adó 25%-át nyernék ezáltal évente, a melyet aztán vagy a lakosság terheinek könnyítésére, vagy alkalmazottjai illetményeinek rendezésére fordíthatnának.

Hát biz a kérdésnek ilyen alakban való megoldása nem olyan kedvező Szekszárdra, mintha az egész bor- és hús fogyasztási adót megkapná. Ez az adó ugyanis 47917 k. 87 fillért tesz ki, míg a rendőrség fenntartása 6425 koronába kerül ezidőszereint. De azért mégis nagy segítség lesz az is, mert a rendezett tanács mellett 6425 koronából rendőrségünket fenn nem tarthatjuk, legalább 20—25 ezer koronára kell értékelni azt a terhet, a melyet az állam annak idején majd átvállal.

De a legnagyobb nyereség az lesz, ha rendőrségünk modern alapon, teljesen ujja szerveződik!

Tolnamegyei fiatalember az idegenek dandárában.

A fenti címmel lapunk múlt heti számának „Hír“ rovatában megírtuk egy messze idegenbe került tolnavamegyei fiatal embernek szomorú sorsát. Lapunk egy dombóvári jó akarója közölte velünk azt a hírt, hogy Kanitzer Oszkár volt műegyetemi hallgató, a hadi tengerészet kiszolgált önkéntese, miután ugy Magyarországon, mint a külföldön kifáradt az étellel való nehéz küzdelemben, elkeseredésében belépett a híressé vált „idegenek legiójába.“

E híre vonatkozólag most Koritsánszky Ottó író kollégánktól Sopronból levelet kaptunk, amely ezafolat ama vád ellen, mintha Kanitzer Ottót a neki tulajdonított fiatalos meggondolatlan kalandvágy vitte volna, arra az elátkozottnak méltán nevezhető helyre.

Nagy erőlködésbe kerül leküzdeni a szándékot, hogy ezt a tagadhatatlanul érdekes levelet egész terjedelmében kiadjuk.

Koritsánszky ur ugyanis az egyedüli, a kinek az eltávozott leplezetlen bizalommal elmondta Zürichből, Harderweijkből, majd pedig Jáva szigetéről írott leveleiben az idegen legióba való belépésének igazi okát.

Egy faluban születtek, szoros baráti viszony fűzte és fűzi őket össze, így letéteményese ő fiatal barátja minden *intim* titkának.

De épen ez az, a mi leginkább visszatart a teljességében való közléstől.

Azt értjük meg ugyanis a levélből, hogy Kanitzer Oszkár eltávozása inkább családi okokra vezethető vissza, így a levélből különben teljes nagybecsüléssel írja iránt, inkább azokat a részleteket közöljük, a melyek az eltávozott gondolkodására és lelki világára vetnek némi fényt.

„A hír azt mondja, hogy szerencsétlen barátomat a „kalandok utáni vágy“ és „regényes hajlamai“ vitték el messze a hazától, a szülőktől, barátoktól vad idegenbe.

Ez alkalom arra, hogy bővebben megismertessem a t. olvasó közönséget azokkal az okokkal, amelyek arra indították *Kanitzert*, hogy belépjen az „Ost Indise Leger“-be; hogy száműzze magát, aki szeretetreméltó és kedves modorával, jó kedélyével megnyerte minden társaságnak szeretetét, becsülését, amelyben csak megfordult.

Most ott van távol a műveltségtől felvad nép között. Környezete csupa briganti. Egy fél év óta nem hall magyarszót. „Megtartam rátok nézve“ tör ki belőle a keserűség. De ő mindezt előre tudta.

Hát kaland vágy ez, vagy pedig elkeseredett embernek zavaros pillanatban való elhatározása? Egy embernek, aki csalódott mindenben; akinek a munkakedvét azonban az ezerszeres csalódás csak növelte, hogy megmutassa: „csak azért is megfogok élni.“ De azután nagy gát elé került, s ezt az úgynevezett „anyagiak“ képezték. Ezzel kellett küzdenie. És küzdött, küszködött kitartóan, szívóssággal, hogy bámolni kellett őt lelki erejéért. De aztán egy újabb csalódás, ami szívét, lelkét megrázkódtatta, végleg elkeserítette. A szívében azonban volt a hit, az nem engedte, hogy életétől fossza meg magát. „Elmegyek — irta hozzám intézett levelében — hogy ne álljak többé utba . . .“ És egy önfeladott perczben, aláírta az eléje tett kötelező ívet . . . Aztán elment, mert el kellett mennie . . .

Most ott van a távolban, ahol nem csak a váltóláz, hanem azonkívül a tigris, a kígyók és a vadak mérgezett nyilai leskelődnek sokat hányatott életére.

És azt előre tudta, hogy így lesz. Azért nem panaszkodik; nem vádolja önmagát, de nem vádolja azokat sem, akik a hullámba való elmerülését okozták.

Szabad idejében topografiával foglalkozik, aztán tanulja az angol és malaj nyelveket. Lelke ott is szomjazza, a tudást. Amellett szorgalmasan írja naplóját, amelynek alapján viszontagságos tengődését, az ottani szok sokat, életet, népet és a többi tárgyaló részt legközelebb sajtó alá rendezem. Engem kért meg erre. Nem az vezet, hogy nevét s naplóját nyomtatásban lássa, hanem néhány fillérsnyi tiszta hasznót remélünk ebből a vállalatból s az a néhány fillér is jól esik annak, akinek — iskoláit jó eredménnyel végezvén, művelt ifjú létére 19 krajczár napi fizetéssel kell fenntartani magát.

De ne tovább.

Azonban újra hangsúlyozom, hogy *Kanitzert* nem a kalandvágy, hanem a végső elkeseredés vitte a messzeségbe s azért nem megvetést, hanem szánalmat érdemel, mivel ő csak áldozat, másoknak áldozata, olyanoknak áldozata, akiktől segítséget és nem az elkeseredésbe való kergetést remélte . . .

Kérem tekintetes szerkesztő urat közölje leveletem, vagy ismertesse meg — kérem — ennek tartalmát b. lapjának olvasóival, mert nem lehetne nyugodt lelkiismeretem, ha az a tudat töltene el, hogy egy hir alapján félreismerték egy jó barátomat és én nem tettem semmit, hogy a félreértést elhárítsam.

Nagybecsülésem kifejezése mellett vagyok és maradok igen tisztelt Szerkesztő urnak

Sopron, 1905. jan. 17.

tisztelő hive

Koritsánszky Ottó.

Közöltük a levélnek közölhetőnek ítélt részét, még csak a hír beküldőjének teljes jóhiszeműségét hangsúlyozzuk. A ki múlt számunk hírét elolvassa, ki kell éreznie az

Öszinte sajnálkozást a jobb sorsra érdemes fiatal ember iránt, kinek sorsa javulását most is szívünkben kívánjuk.

A pénzügyminiszter üdvözlése.

E hó 15-én volt 10 éve, hogy Lukács László m. kir. pénzügyminiszter, a pénzügyi tárcza vezetését átvette. Ez alkalommal a p. ü. tisztviselői kar részéről országsszerte nagy ünnepeltetésnek volt részese. A miniszterium személyzete díszes album alakjában nyújtotta át feliratát. F. nk Kalmán, szekszárdi m. kir. pénzügyigazgató a következő felirattal üdvözölte az ünneplő pénzügyminisztert:

Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszter ur,

Kegyelmes urunk!

Ma van tizedik évfordulója annak a jelentőségteljes napnak, a mikor Nagyméltóságod a magyar pénzügyi kormányzat terhes, sok gonddal járó vezetését átvenni méltóztatott.

Tudomásunk van róla, hogy Nagyméltóságod szerényen elnémitani kíván minden szélesebb körre terjedő óváció-nyilvánulást, nem óhajtja az ünnepeltetésnek munkát zavaró, hangosabb zaját s hogy a mai napon, innen a távolból még is bekopogtatunk hivatalos szobájának ajtaján, nem a köteles udvariasság, de benső szükség, igaz meggyőződésünk, vonzó ragaszkodásunk ösztönöz reá.

A munka emberei voltunk, vagyunk és maradunk mi itt mindannyian, érezni tudjuk tehát becsét, benső tartalmasságát egy munkában eltöltött életnek.

Az egész ország elismeri Nagyméltóságodnak hatalmas tudását, szívós akaratát, fáradhatlan kitartását és kiváló sikereit a nagy, országra szóló pénzügyi eredmények felmutatásában, de ha valaki, úgy mi, e munka legközelebbi szemlélői méltányolhatjuk csak igazán ama értékelhetetlenül nagy és hatalmas eredményt, a melyet nagyméltóságod állami háztartásunk pénzügyi egyensúlyának megtartásában, a pénzügyi kormányzat modernné tétele s a fejlődő étellel összhangzásba hozatala körül tíz év leforgása alatt elért.

Büszkék vagyunk az ilyen vezetésre; nem a szokás formáságának hódolunk tehát, amikor Nagyméltóságod előtt, így szellemileg megjelenünk, de mindnyájunk, bensőségteljes meggyőződését és igaz érzelmét fejezzük ki akkor, a mikor egy szívvel és lélekkel azt kívánjuk, hogy Isten Nagyméltóságodat hazánk javára, a magyar pénzügyi kormányzat hasznára és dicsőségére nagyon, de nagyon sokáig éltesse!

Fogadja Nagyméltóságod a szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség minden egyes tagjának tiszteletteljes üdvözlését s törhetlen ragaszkodásának őszinte kifejezését.

Szekszárdon, 1905. január 15.

HIREK.

Sok felől kapunk neheztelő sorokat, hogy lapunknak eddig megjelent számait még nem is látták. Közel pár ezret küldtünk szét, de ha valaki kimaradt, a kezdet nehézségének róható fel.

— A „szekszárdi apát“ halála. *Steinberger* Ferencz dr. nagyvárad kanonok, szekszárdi apát, a budapesti papnövelő-intézet kormányzója, a katolikus tanügyi tanács elnöke e hó 18-án, ötvenkilenc éves korában elhunyt Budapesten. *Steinberger* Ferencz érdemes lelki pásztor volt a katolikus egyháznak, szorgalmas tevékenységet fejtett ki irodalmi téren is, leginkább eme buzgólkodásáért nyerte el a nagyvárad kanonoki állást.

— **Jégviszonyok a Dunán.** A szigorú tél meghozta a jégtorlódást. Fajsztól Sükösdig beláthatatlan jégmező terül el 2—3 méter magasra

torlódva a partok fölé. A vízállás felszökött Fajszt felett 500—560 meterre, nálunk csak 430-ig ment, de a szigorodott idővel most már leszállt 350 et.ig. A torlasz különben nem látszik olyan veszedelmesnek, mint az 1901-iki — de azt még a februári időjárás fogja megmutatni.

— **Helyettesítés.** *Piringer* József tamási járásorvos, mint már megírtuk, lábát eltörte, helyettesül dr. *Feller* Károly tb. járásorvost bizta meg az alispán.

— **Tiszteletből kaszinói tag.** A *dombóvári kereskedelmi kaszinó* választmánya e hó 12-én tartott ülésén *Reich* Oszkár dombóvári szolgabíró tiszteletbeli tagjává választotta.

— **A szekszárdi róm. kath. óvodát és gyermekmenhelyet fenntartó egyesület és az Egyesült Szekszárd Tolnamegyei Jótékony Nőegylet** f. évi február 1-én tartandó mulatságára a következő meghívót bocsátotta ki. Meghívó. A *Döry* Pálna vezetése alatt működő szekszárdi róm. kath. óvodát s gyermekmenhelyet fenntartó egyesület és özv. *Sass* Istvánné vezetése alatt levő Egyesült Szekszárd—Tolnamegyei Jótékony Nőegylet 1905. évi február hó 1-ső napján Szekszárdon, a Szekszárd szálló nagytermében táncestélyt rendez, melyre t. czímet és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti jegy személyenként 3 kor., családjegy 8 kor. Karzatjegy 2 kor. Kezdeteste 9 órakor. Karzatjegyek előre válthatók a rendező-bizottság pénztárnokánál. Felülízetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak.

— **A lengyeli kastély égése.** Csütörtökön este szűkszavu távirat hozta hírül Szekszárdra, hogy *Apponyi* Sándor műkincseiről híres lengyeli kastélya lángokban áll. A hír általános megdöbbenést keltett, mert köztudomású az ott felhalmozott tudományos kincsek értéke. *Apponyi* Sándor gróf, a tudós főúr ugyanis kora ifjúságától kezdve egész vagyont áldozott, nemes kedvtelésének, hogy páratlanul álló műgyűjteményének összeszerzésével a tudományt szolgálja. Szobrokban, képekben, butorokban nagy érték fekszik ott. Kiváló műrekek s kortörténetileg felette becsesek többek között a *Mária Terézia*-féle butorok, a *Borghese* herceg-féle világhírű műkincsek, az egyiptomi exkhedivének, a párisi *Troka-dero* palotából megvásárolt butorai. De a legnagyobb érték mégis csak a könyvtár. Nagyon sok itt az incunabulum (ős nyomtatvány) s a Magyarországra vonatkozólag külföldön megjelent munkáknak gyűjteménye pedig páratlan.

Hála Isten, ezek a pótolhatlan drágaságok java részben meg vannak mentve. A kár azonban még így is felül van a százezer koronán, mert rengeteg ezüst, ágynemű hamvadt el a padláson. Megsemmisültek az ott elhelyezett könyvek is s a cselédség értékesebb holmiai is.

A tűz, a mint lapunknak egy a helyszínen járt barátja elmondja: Csütörtökön délután 5 óra tájban ütött ki. Hatkor már lángban állott az egész tető s 10 órára teljesen leégett. *Döry* alispán táviratilag kirendelte a környék összes tűzoltóit. De nagy baj volt a vízhiány. *Apponyi* Géza gróf négyes fogatokon *Högyész*ről is szállította azt. A tűzoltók a könyvtár megmentésére fordították minden igyekeztüket. A lépcsők már égtek, de így a könyvtár ajtaján belül még sem terjedhetett a tűz. A könyvtárban is

van azonban némi kár. A padláson a nagy hőtől megolvadt a víztartó s ennek tartalma áthatolt a menyezeten s a könyvek egy részét megnedvesítette.

Apponyi Sándor grófék családi gyászuk miatt Pozsonyban időztek. A tudós gróftól nagyon megrendítette az első hír, mely a kastély égését jelenté. De ugyanekkor megérkezett *Tiringer* tisztartó második távirata is, mely a műkincsek megmentését jelezte. Ez aztán megnyugtatólag hatott.

A gróf és neje pénteken délután két órakor Lengyelre érkeztek. Könyvezve szemlélték a nagy pusztulást.

A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A nemes szívű gróf nem is engedi kutatni. Nem akar — bűnbakot, a mi úgy sem használna.

A hivatalos vizsgálatot és becslést ma délután ejtik meg.

— **Karhatalom a szekszárdi váiasztásnál.** A szekszárdi képviselőválasztás napjára 20 esendőrt, 80 lovas és 80 gyalogos katonát rendeltek ki.

— **Uj vasuti üzletvezető helyettes.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a zágrábi üzletvezető-helyettesévé *Véninger* Ferencz felügyelőt, a zágrábi üzletvezetőség építési és pályafentartási szakosztály vezetőjét, e szolgálati állásától való egyidejű felmentése mellett rendelte ki.

— **Házvétel.** Dr. *Albersz* Rezső szekszárdi ügyvéd megvette *Borsódy* Lajos, tolnai takarékpénztári vezérigazgató *Bezerédy* utezai házáat 19 ezer koronáért.

— **Elhunyt 1848/9-ik honvédek temetési járuléka.** A miniszterelnök *Madár* János ozorai lakos volt 1848/9-iki honvéd után *Gomadinger* Ignácznak; *Fábián* József szintén ozorai lakos volt 1848/9-iki honvéd után pedig özvegye *Fábián* Józsefné szül. *Varga* pap Teréznek, *Schilling* Ferencz tolnai lakos volt 1848/9-iki honvéd után gondozója *Petkó* Jánosné sz. *Schilling* Katalinnak 30—30 korona temetkezési járulékot utalványozott.

— **Uj főorvos.** Dr. *Sztanó* Sándor szekszárdi Ferencz kórházi alorvosnak, az elmebeteg osztály és a bábaképző intézet vezetőjének a m. kir. belügyminiszter a kórházi választmány előterjesztésére, a főorvosi címet engedélyezte s fizetésének felemelését is jóvá hagyta.

— **Népkönyvtár.** A D. K. E. már régebben elhelyezett egy népkönyvtárt *Dombóváron* s azt most újjal cserélte ki. Az új könyvtár a múlt héten nyílt meg és ismét az ottani *Ipartestület* kezeli.

— **Lövéstől megriadt lovak** című mult heti közleményünkbe hiba csuszott be. *Balázs* Flórián szerepel ott mint „lövöldöző“, holott *Horváth* István puffogtatásáról riadtak meg a lovak. *Balázs* Flórián ugyanis *Tolnán* rendőrbiztos s a tévedés abból származott, hogy az ő jelenlétében ismerte be a nyomozásnál *Horváth* István a lövöldözést. Egyik belmunkatársunk azonban átsiklott nevének, így került *Balázs* Flórián neve lapunkba, holott ő éppen a tett kinyomozásánál segédkezett. Készséggel igazítjuk helyre a tévedést.

— **Adományok a szekszárdi népkönyvhára.** A népkönyvhára adakoztak: *Tóth* Antal Szekszárd 220 drb. régi sütemény, *Vilezek* Sándor József p. 10 kor. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom. *Bezerédy* Pál s. k.

— **Öngyilkosság.** *Schöffl* Kamilla *Schöffl* Jenő szászvári nyugalmazott bányamester leánya, szülei lakásán megmérgezte magát. Á gyorsan alkalmazott orvosi segély sem tudta megmenteni.

— **Képviselőválasztás.** Most már nagy az élénkség a kerületekben. A jelöltek faluról-falura járnak programbeszédet tartani. Az egyes kerületek jelöltjei ez idő szerint a következők: a szekszárdi kerületben *Boda* Vilmos függetlenségi. Ellenjelölt nélkül. — A bonyhádi kerületben *Percei* Dezsővel szemben *Kezeli* Mészáros Dániel. — A paksi kerületben: *Simotsits* Elemér szabadelvűpárti *Szluha* István *Ugron* pártival. — A

pinzehelyi kerületben dr. Kiss Ernő szabad-
elvű párti, Rátkay László Kossuth párti, a
szakcsi kerületben Haller József ügyvéd kir.
tanácsos, Eszterházy herceg jószágkormány-
zója Szluha Jánossal szemben. Vicze János,
a döbrüközi polgár visszalépett. Kölesden
Benyovszky Rezső, ellenjelölt nélkül.

— **Betörés.** *Udvari községben* Süffer
Mátyás és Verstruf Henrik presbázába isme-
retlen tettesek betörték és onnan 120 kor.
értékű bort és pálinkát elvittek.

— **Anyakönyvvezetők és anyakönyvve-
zető helyettesek kinevezése.** A belügyminisz-
ter Kányára Keszler Károly helyettes jegy-
zőt, Magyarkeszibe Németh Géza helyettes
jegyzőt anyakönyvvezetőkké. Apátiban Petter
Agost tanítót Alsónyéken Mező László köz-
ségi irnokot, Bátaszéken Taffner Zuárd al-
jegyzőt, Kölesden Kálmán Endre segédjegy-
zőt, Nagymányokon Kariary István tanítót,
Pálfán Horvát János községi irnokot, Sár-
szentlőrinczen Menschik Gyula segédjegyzőt,
házasságkötés nélkül, Értényben Petrich
István helyettes segédjegyzőt, Medinán Nagy
József helyettes segédjegyzőt, Gindlicsaládon
Várkonyi István segédjegyzőt házasság köt-
hetéssel anyakönyvvezető helyettesekké ne-
vezte ki.

— **Vadászatok.** *Parlos* Gyula báttaszéki
közalapítványi főerdész f. hó 14-én a Pörböli
határrészben körvadászatot rendezett, össze-
sen 76 drb. nyul esett. — *Návay* Emil
közalapítványi főfelügyelő pedig f. hó 18-án
tartott körvadászatot a „Betekincs“ pusztán,
hol 40 drb. nyul került terítékre. Mindkét
vadászatot barátságos lakoma fejezte be.

— **Névmagyarosítás.** *Feuerbach* Pál
hőgyézi illetőségű pécsi papnövendék esa-
ládi nevét belügyminiszteri engedéllyel *Peré-
nyire* magyarosította.

— **Kivételes nőülési engedély** a hon-
védelmi miniszter *Imrő* Sándor váraljai,
Valentin Mátyás műzsi lakosnak a kivételes
nőülést megengedte.

— **Katonaság a tüzoltásnál.** A honvé-
delmi miniszter a közöhadügyminiszterrel
egyetértőleg intézkedett, hogy a tényleges
állomány legénységét a tüzoltásban szak-
szerűen kiképezzék. Ott, ahol, katonaság
székel, a tüzoltóság kitűnő segítséget kap
veszedelemkor.

— **Emberhalál kutatás közben.** *Ramelj*
Ferencz stájerországi illetőségű nőtlen egyén
Bátán egy kutatásott, már 18 méter mélyre
haladt le, midőn az egész kut beszakadt s
a szerencsétlen munkást alátemette ugyany-
nyira, hogy hulláját csak hosszabb ideig tartó
földmunka után lehetett az omlás alól kisza-
badítani.

FÜSTKARIKÁK.

Választási pirulák.

Mi most a mandátum? : lejárt váltó,
melyről a gazdája nem tudja lesz-e — pro-
longálva?!

Program — agráriusoknak: Tisztelt
választók tömörüljünk, mert nem a fillokszera,
a megszünt olasz borvám, hanem az ily
választási törvény tesz tönkre bennünket.
Eddig követválasztáskor legalább elfogyott
egy pár ezer hectoliter bor, de most egy
pohár pálinka is elég, hogy a kuria meg-
semmisítse a mandátumot. Járja ez? Le a
kuriával! Tiszta választásokat kérünk, vagyis:
tisza bort a — pohárba!

Program — merkantilistáknak: Test-
vérek tömörüljünk! Meddő volt a parlament?
Igaz, de nem csoda, hisz nem juthat spiri-
tus vagy magyarul lélek, a választók gyom-
rába s mivel a képviselők a választók képét
viselőik, hogy lehetne bennük — lélek . . .
Ne is legyen, mert borban a — spiritus, így
csak a dolyfős agráriusok gazdagodnának.
— De tilos az *etelés* is. Értjük, a tartalma-
sabb ételek megfekszik a kiegészített választók
gyomrát. Zsiros paprikás, fokhagymás ürü-
hus feltalálása valóságos kibégás a — köz-
egészségügy ellen. Közvetítő indítványt te-
szünk tehát: — ne tekintessék ételnek s
így ne legyen vesztegetési cikk: a kávé és
fümei csokoládé . . . S a haza fényre derül . . .

— Még több programot is kifejthetnénk,
de félünk, hogy valamelyik alapján meg-
választanak bennünket — képviselőnek!

Gyutacs.

*
Sok képviselő mi szeretne ma lenni?
Darabot.
És aztán miért?
Mert azok már keresztül estek a —
vereségen!

VIDÉK.

Tolna. Tolna régi községháza helyett
ujat épít s annak tervére pályázatot hirdet.
A pályadíj 300—200 és 100 korona, a
pályaművek 1905. márcz. 15-ig a községi
előjárásához küldendők be.

Bíró választás. Lengyelen *Hauser* Al-
bert bíró lemondott, helyére e hó 16-án *Herr*
Pétert és ennek helyébe *Apaceller* Jánost
esküdtté választották. — Várdombon pedig
szintén lemondás folytán megüresedett bírói
állásra *Schamberger* Ignácot választották.

Bonyhád. Bonyhád régi községházát
14350 koronáért *Haustein* János korcsmáros
vette meg s ott május 1-én korcsmát nyit.
A község ugyanakkor költözködik új házába.

Szállkán a vörheny járvány miatt a já-
rási orvos javaslatára a völgyeségi járás fő-
szolgabírája bezáratta az iskolákat.

Bosszu. Nagy haragosai lehetnek Pinze-
helyen *Tiborcz* Károlynak, mert e hó 13-án
ismeretlen tettesek görbői szőlőhegyen levő
préháza tetejét felbontották, a padláson ke-
resztül a tanyába mentek, borát eleresztették
és az összes berendezést össze vágták.

Hamis tizkoronás. Györkönyben adó-
szedés alkalmával egy hamis tizkoronás bank-
jegyet találtak *Klag* Jánosnál, aki a csendőr-
ségnél azt vallotta, hogy *Kirschner* Herman
györkönyi lakostól kapta. Minthogy ezen
hamisítvány *Peszás* Ferencz, *Laidal* Lőrincz
és *Pamer* Györgynél is megfordult, a hamis-
ítót eddig kinyomozni nem sikerült.

Verekedés. *Bátán* *Spitzer* Lajos korcs-
májában e hó 8-án borozgatás közben *Sümei*
Mihály, *Sümei* *József*, ifj. *Markó* *János*,
Katona *István*, *Máté* *János* és id. *Markó*
János összeküldöztek és ősi virtushoz hiven
döngetni kezdték egymást. A zajra betért az
ivóba *Kazinczi* *Imre* rendőr és le akarta
csillapítani a lázongó kedélyhangulatot, de
pórlt járt, mert a verekedők közt az ellen-
tét egyszerre elszórt és közakarattal a rend-
őrenek estek. Hőstettükért a bíróságnak fel-
jelentették.

A SZOMSZÉDBÓL.

— **A pécsi ügyvédi kamara tisztújítása.**
A pécsi ügyvédi kamara e hó 16-án tartotta
a tisztújító közgyűlését. A tagoknak szokata-
lanul nagy volt az érdeklődése. A választás
eredménye a következő: Elnök: *Jobst* *László*
dr. (uj.) Elnökhegyettes: *Csigó* *János* (uj.)
Titkár: *Pleininger* *Ferencz*. Ügyész: *Rásky*
Béla dr. Pénztáros: *Szakvály* *Emil*. **Választá-
mányi tagok:** *Bodó* *Aladár* dr., *Hinka*
László, *Krasznay* *Miklós* dr., *Nemes* *Vilmos*
dr., *Nick* *Alajos* dr., *Simonfay* *János*, *Szuly*
János, *Toldi* *Béla* dr. **Választmányi pótta-
gok:** *Kelemen* *Mózes* dr. (uj), *Liber* *György*
dr. (uj), *Parragh* *Antal* dr. (uj), *Zöld* *Sán-
dor* dr. (uj).

FARSANG.

Műkedvelői előadás. Az állami főgim-
názium ifjusága f. évi február hó 11-én a
segítő alap javára tánczczal egybekötött mű-
kedvelői előadást rendez, melyre már javá-
ban folynak az előkészületek.

**A simontornyai r. k. elemi iskola nő-
vendékei** f. hó 12-én és 14-én a nagyven-
dégő termében hangversennyel egybekötött
színi előadást rendeztek. A hangverseny
műsora a következő volt: 1. *Traumvei* *Gal-
lop*. Zongorán négy kézre előadták *Kovács*

Mariska és *Kemptoner* *Miczi*. 2. *Zu* *Weih-
nachten*. Zongorán eljátszotta *Kemptoner*
*Miczi*ke. 3. *Les jeunes virtuoses*. Zongorán
előadták *Bereczk* *Aranka*, *Kemptoner* *Miczi*ke
és *Kiss* *Pista*. 4. *Hunyadi-induló*. Zongorán
előadták *Bereczk* *Irma* és *Kiss* *Pista*. 5.
Csendes éj. Énekeltek az iskola növendékei,
zongorán és hegedűn kísérték *Bereczk* *Irma*
és *Pintér* *János*. A színre került hat felvo-
násos Pásztorjátékot huszonnyolcz kis mű-
kedvelő játszotta el.

Tánczmulatság. A szekszárdi általános
ipartestület febr. 4-én a Szekszárd szálló
nagytermében, sokkint iparosok javára táncz-
vigalmat rendez. Lesz kotillion is.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Uj könyv. „Magyarország közkormány-
zati rendszerének ujja szervezése a keresz-
tyén demokratia elvei szerint“ czímmel
Varasdy *Lajos* ev. ref. lelkész nyugalmazott
kir. tanfelügyelő könyvet irt és adott ki.
(Szekszárd, nyomtatott *Báter* *János* könyv-
nyomdájában 1905.) A tagadhatatlanul érde-
kes könyvet legközelebb bővebben ismertet-
jük, addig csak röviden jelezzük, hogy Szek-
szárdon a szerzőnél és minden könyvárusnál
5 koronáért kapható.

Egyletek és társulatok.

Jótkönyv czélu műkedvelői előadás.
A szekszárdi róm. kath. olvasókör műked-
velői e hó 29-én a „Munkácsi rabok“ czimű
darabot a *József* főherceg szanatórium egy-
let javára ismét előadják. Belépti díj I. hely
1 korona 60 fillér, II. hely 1 kor. 20 fillér,
de úgy, hogy jegye mell minden belépő
egy 1 korona értékű szanatórium sorsjegyet
kap teljesen ingyen, így akinek szerencséje
van 20 ezer forintot is nyerhet.

Meghívó. A „szekszárd-ujvárosi rk. Ol-
vasókör és ifj. Egylet“ f. évi január 22-én
(vasárnap) d. u. 4 órakor tartja saját helyi-
ségében évi rendes közgyűlését, melyre a
tagok tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat:
1. Elnöki megnyitó. 2. A mult évi közgyű-
lési jegyzőkönyv felolvasása. 3. Számvizs-
gáló-bizottság jelentésének előterjesztése. 5.
Tisztújítás. — Az elnökség.

**A József főherceg szanatórium egye-
sület sorsjegyet.** A *József* főherceg sza-
natórium egyesület 1000 drb sorsjegyet kül-
dött elárúsítás végett, az itteni elnök: *Döry*
Pálné, *alispánné* kezeihez. Az elárúsításra
felkért hölgyek lelkesen felelnek meg meg-
bizásuknak s eddig következők adták el
sorsjegyeiket s küldtek be árát *Döry* *Pálné*
urnőhöz. *Szévald* *Oszkárné* és *Döry* *Natalie*
eladtak 160 drb. (160 K), *Szilágyi* *Ernőné*
2 K. *Cziebler* *Ilona* 10 K. *Káldy* *Gyuláné*
10 K. *Braun* *Margit* 10 K. *Sass* *Istvánné*
10 K. *Kis* *Károlyné* 10 K. *Perczel* *Lajosné*
10 K. *Reich* *Oszkárné* 3 K. *Wilczek* *Sán-
dorné* 10 K. *Sztankovánzky* *Mária* 10 K.
Haidekker *Bélané* 10 K. *Sztankovánzky*
Jánosné 10 K. *baró* *Schell* *Józsefné* 10 K.
Borsódy *Lajosné* 2 K. *Kézsmárky* *Dezsőné*
10 K. *Kovács* *Dávidné* 10 K. *Kurecz* *Lenke*
(Paks) 12 K. *Döry* *Józsefné* 10 K. özv.
Döry *Vilmosné* 10 K.

**A szekszárdi önkéntes tornász-tüzoltó
egylet közgyűlése.** A szekszárdi önk. tüztöltő
egyesület e hó 15-én tartotta évi közgyűlését
Boda *Vilmos* egyll. főparancsnok elnöklésével.
Az egylet m. évi bevétele 2365 kor. 13 fill.,
kiadása 1878 kor. 74 fill. volt. A tagok
száma 60. Felszerelése a vidéki más egyle-
tekéhez viszonyítva — kifogástalan.

PÉNZINTÉZETEK.

**A szegzárdi takarékpénztár mérle-
szegzárdi takarékpénztár igazgatósá-
napi nappal adta ki 58-ik év-
Összes forgalma 14,244.818 1**

nyeresége az 1903. évi nyereség áthozat levonásával 75,495 K. 88 f. volt. Alaptőkéje 240,000 K., tartalék és osztalék alapja 179,862 K. 89 f., összes vagyona 5,197,312 K. 71 f. Az igazgatóság f. év február 7-én tartandó közgyűlés elé terjesztendő jelentésében azt javasolta — hogy az összes tiszta nyereséggént jelentkező 83,835 K. 18 fillérből az alapszabályok 65 §-a értelmében levont jutalékok után megmaradt 64861 korona 21 fillért következőleg osszák fel: a) 1200 drb. részvény osztalékára á 30 K. 36000 K. b) 1200 drb. részvény szelvény bélyegére 153 K. 60 f. c) Tisztelet díjra 1000 K. d) Kegydíjra 600 K. e) Jótékony célokra a már évközben kiadott 70 koronán felül 1240 K. f) Rendkívüli tartalékalpra 10000 K. g) Osztalékalpra 3000 K. h) Intézeti szolgál jutalmazására 180 K. i) Nyereség átvitel új számlára 12787 K. 61 f. A mérlegnek, — amelybe a veszteség számlánál »háztartozás« helyett sajtóhiba folytán »háztartozás« olvasható — figyelmes átvizsgálásából egy reális, nem erőltetett gyorsaságu, de biztos fejlődésű és feltétlen megbízhatóságáról ismert régi pénzügyi tiszta képe tárul akár a laikus akár a szakember elé.

A dunaföldvári takarékpénztár mérlege.
A vidék egy régibb, szolid alapokon nyugvó pénzügyi intézetének, a Dunaföldvári Takarékpénztárnak XXXVI-ik mérlegét adta közre az intézet igazgatósága. Tiszta nyereség 17.184 K. 94 f. volt, melyből 200 K. névértékű részvényekre 25 K. javasol az igazgatóság kifizetni, tartalék alapra pedig 1720 K. helyeznek el alapszabályok értelmében. Az intézet alaptőkéje 80000 K., tartalék alapja 43300 K., külön tartalék alapja 21360 K. 96 f. Összes vagyona 1,577,427 K. 21 f. Kiemelendőnek tartjuk ezen mérleg ismertetésénél, hogy az új igazgatóság lelkiismeretes és ügybuzgó munkálkodása az intézetet biztos alapokon vezeti; a Török féle 29150 korona leírásával utolsó nyoma is eltűnt a régebbi időről az intézetre hárult veszteségnek.

G A Z D A S Á G.

Budapest, 1904. decz. 31.

A bortermelő hibái. — Borbodegák.

Irta: Diczyenty Dezső.

Tudomásom van arról, hogy nemes actio indult meg kitűnő boraink hírnevének visszaszerzése érdekében. A mozgalom mely most még legelső napjait éli, hazafias szellem-től ihletett practikus eszmében fogant. Álljon ki a termelő maga a sikra, hogy a hamis kereskedelemnek, amely a külföldi bortörvények egise alatt, a fogyasztó közönség félrevezetett izlésétől melegengetve, gyönyörűen fejlődhetik, véget vethessen. Védelmézzé meg maga a termelő kincseit, úgy a hazai lelkiismeretlen szállítók, mind pedig a külföldi közvetítők átkos házasítási üzemei ellen. A nagy csata ouverturje egy bodega felállítása lenne, a mely hazai legkitűnőbb borainkat a legtisztább minőségben, normalis áron értékesítené. Majd meglátjuk, nem fogja-e ismét visszahódítani a tért valódi nectárunk, a tokaji, ha színének aranyragyogását szüztisztaságában bonthatja ki, ha majd a nagy jury, a közönség asztalán, főséges aromáját sugározva, versenyre hívja fel a borok királyait!

Ha megcsinálhatjuk ezen bodega rendszert a külföldön, miért ne csinálhatnók meg szűkebb peripheriákban, itthon is. Számtalan község van már a mely italszükségletét szövetkezeti alapon maga elégíti ki. De nem erre akarunk most rámutatni, hanem azon kiállítás jellegű bodega rendszerre, a mely a termelők szövetkezetében testületileg, de meg egyes vállalkozó is, önállólag teljesíthetné borügyeit.

Az ilyen borkóstoló pavilonok, állandó, helyi érdekű kiállítás színezetével tüntető borsoboltok lehetővé tennék, hogy valamely község, szűkebb körű borvidék, összes boranyaga felett világos áttekintés lenne szereshető, a kóstolás potom pénzen lenne meg-ejthető. Mennyi fáradság, mennyi pénz, mennyi improductiv idő lenne ezáltal úgy a termelő, mind pedig közvetítő, majd a közvetlen

fogyasztó részéről megtakarítható! A dolog tulajdonképp igen egyszerű.

A község, vagy borvidék termelőszövetkezete felállítana egy borsoboltot, a mely állandó és átmeneti kiállítás jellegével lenne azonos. Bárki, legyen bár egy pohárka erejére vállalkozó, quaterkázó fogyasztó, legyen nagyobb, de még mindig korlátolt quantumot igénylő vásárló, avagy a helyi borkereskedelem factorai, avagy épen a világpiacon dolgozó kereskedő, az illető község, vidék borait mind, eredeti minőségben együtt találja. A pohárka számra dolgozó fogyasztó adás-vevési terrenuma a kóstoló helyisége, míg a nagyobb vásárlók a termelő és vásárló találkozó helye. Ugy a termelő, mind pedig a vevő, pláne a hivatásos kereskedő óriási fáradságoktól lenne felmenthető, s míg egyfelől a kereskedő rövid idő alatt, olesó pénzen, néhány fillérért az egész anyagról pontos áttekintést szerezhetne, addig más oldalról a termelő is könnyebben, biztosabban jutna vásárlóhoz. A boltban fizetendő árak, természetes, hogy csak a pohárkák útján való eladásra terjednek ki, a termelő tulajdonos önkényes bemondása szerint; nagyobb mennyiségre való üzletek a bodega helyiségén kívül directe a tulajdonossal bonyolítottatnának le. Az sincs természetesen kizárva, hogy vásárok a bodegán kívül is kötéssenek. Ha sikerült az alku, a bejelentett borminőség azonnal törleendő. Mennyivel kerülne közelebb egymáshoz a termelő és a fogyasztó az ilyen üzletek által, kiténik akkor, ha arra gondolunk, hogy milyen regényes uton kell néha a komoly vásárlónak keresztülvergődnie, míg végre keresett anyagát megtalálja, gondoljunk csak egy kisebb, bár vidékeken elég számottevő körülményre, midőn házi szükségletünket kielégítendő, kedvünkre való bor beszerzése céljából utnak indulunk. Minden kétséget kizárólag találmra tapogatózunk a labirinthusban. A bodega mindezen véletlenre alapított szerencsétket eltörölné, bárkinek az izlése szerint való ita-

lokot találja fel. Ezek volnának nagyjából a bodega rendszer támasztó pontjai, a melyeken, ha nem is épen egybevágó hasonlósággal, de általánoságban Németországban nem egy üzlet virágzik. És, hogy az ilyen borsobolt fenntartása, különösen vidéken, mennyibe kerül, évi költségeiből a termelő egy hectoliterjére mennyi esik, mily csekély, azt nem is szükséges számolgatni. És ha valaha beállana az állapot, hogy a bodegának anyag hiányában nem lenne mit hirdetni, akkor kétségkívül, a fellendült helyi borsforgalomnak az lenne a leghitelesebb pecsétje.

Mindeme dolgoknak azonban alapja a feltétlen tiszta működés és a nyereség per centjének meghatározásában a szoliditás. Ne képzeljék a termelők minduntalan, hogy az ő boruk épen directe az ő boruk, a természetnek valami csodás, ritka jelensége, a mit megfizetni, csak sziveségből vagy barátság-ból lehet, hanem, minden elfogultság nélkül jobb minőségű boraiknál is szabjanak elfogadható árakat, mert elvégre a természet rendje megunhatta már, hogy a szőlősgazda szőlőjével szemben ne legyen más, mint a legnagyobb uzsorás.

(Vége.)

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődőnek. Hogy mikor lesz a szekszárdi rendezett tanácsból valami? — erre határozott feleletet nem adhatunk. Magán uton úgy értésültünk, hogy a belügyminis-ter kikérte vármegyénk főispánjának véleményét is. Ez a napokban ment el s az ügyre nézve kedvező. — A kérdézet állás bizony szerényen van dotálva.

K—ky. Ottó urnak. Sopron Sajnáljuk, de egész terjedelmében nem közölhetjük. — Egyébként szivesen látjuk mások is.

H—l. Frigyes urnak Hőgyészen. Kérünk mutatót. Ha közölhetőt kapunk, nagyon szivesen felhasználjuk.

B—k. Endre urnak Szekszárd. A sajtó ilyen régi munkásával szemben csakis tévedésből történetelt s nem a szerkesztő a hibás. Most már pótoltuk.

K. C. POPOFF
a legjobb TEA a világon

Csupán eredeti orosz csomagolásban kapható:

Salamon Testvérek

fűszer-, esemege-, tea-, rum-, cognac-, bor-, pezsgő- és ásványvíz-kereskedésében

Szekszárdon, Garay-tér
br. Augusz-féle ház.

W Á G N E R K Á R O L Y

harang- és érezöntődjé

S Z E K S Z Á R D.

Ajánlja szabadalmazott átlukasztott harangjait, melyekkel bármely más haranggal szemben 25 százalék súly és ármegetakarítás éretik el,

kitűnő jó hang és tartósságért
10 évi szavatolás.

Ajánlja továbbá a forgatható és ingó rendszerű harang felszereléseket vasból, melyek a tornyot nem ingatják.

Vas harangállványok. Régi harangoknak forgatható vas szerelésére való átalakítása, avagy azoknak felülvezetés mellett új harangokkal való becserelése. Ajánlok továbbá községi tűzfecskeket, kerti fecskendőt, házi szívó és nyomó kutakat, borgepeket és hozzátartozó részeket.

Permetező gépek és szénke-negezők, malom és mezőgazdasági géprészek is készíttetnek. — Ugyanott egy tanonez felvétetik.

Körösy József

hentes és virstilis üzlethe

SZEKSZÁRDON, Széchenyi-u. cza

Martin-féle ház.

2-2

Ajánlja mindenkori friss állapotban lévő hentes árucikkeket, nevezetesen: töltött sertésiab, nyelv-sajt, Gottauer, Braunschweiger, krakkói, párisi, berlini májsajt, mozaik, faszirozott, kalbász (fokhagymás és citromos), szafaládé (fehér és vörös), frankfurti virstli, továbbá e szakmába vágó összes élelmi cikkeit.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések postafordul-tával eszközöltetnek.

A legújabb párisi és bécsi divatos

női kalapok,

valamint gyászkalapok és menyasszonyi fátyolok, koszorúk

Frának Jánosné

— elsőrendű női divatárú-üzletében —
Széchenyi u. (Frának-fele ház)

a leggyorsabb kiszolgálás és a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Ugyanott vidéki megrendelések, ugyancsak átalakítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

2-3

Tüzifa.

Tisztelettel tudomására hozom a n. érdemű közönségnek, hogy a vasúti vendéglőm előrésében lévő tűzifa telepemen mindennemű tűzifát száraz minőségben jutányos áron árusítok.

Az árak a következők:

Elsőrendű fák.

Bükkfa hasáb	— — —	15	frt	60	kr.
Gyertyánfa hasáb	— — —	16	"	40	"
Iharfa hasáb	— — —	15	"	—	"
Hasáb szilfa két évi vágás	— — —	14	"	—	"
Tölgyfa hasáb	— — —	13	"	—	"
Gyertyánfa dorong	— — —	14	"	40	"
Bükkfa dorong	— — —	13	"	40	"
Szilfa dorong	— — —	11	"	—	"
Puhafa hasáb	— — —	7	"	50	"
Kiválogatott tölgyfa hasáb karónak	— — —	16	"	—	"

Másodrendűek.

Bükkfa hasáb	— — —	14	frt	40	kr.
Gyertyánfa dorong	— — —	9	"	60	"

A vásárolt fák saját kocsimon ötenként 70 krajczárért haza szállítom. — Kifogastalan övezésért kezességet vállalok.

Ha a közönségnek távol volnék, úgy az árt Fusz Ferencz üveges urnál megtudhatja, ki a megrendelést elfogadja.

Tisztelettel

Mutschenbacher Ödön

3-10

tűzifakereskedő.

MEGHIVÓ.

A

SZEGZÁRDI TAKARÉKPÉNZTÁR

LVIII. évi rendes közgyűlését

1905. évi február hó 7-én délelőtt 10 órakor az intézet saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. ez. részvényesek tisztelettel meghívotnak.*

TÁRGYSOROZAT:

1. Az alapszabályok 19. §-a szerint a közgyűlési elnök megválasztása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg előterjesztése és megállapítása, úgy a felmentvény megadása.
4. A tiszta jövedelem felosztása és kifizetése iránti határozathozatal.
5. Az alapszabályok 15. §-a értelmében esetleg bejelentett indítványok tárgyalása.

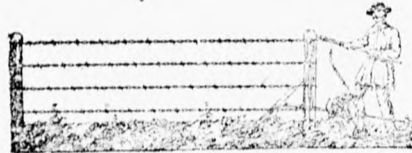
Kelt Szekszárdon, 1905. évi január hó 16-án.

Az igazgatóság nevében:

ÖRFFY LAJOS

igazg. elnök

* Az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja akár személyesen, akár meghatalmazott által szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább két hóval előbb iratott nevére és az intézet pénztáránál még le nem járt szelvényekkel együtt letéttetett.

Bukovinszky József

sodronyszövet-, fonat- és szitaáru-készítő SZEKSZÁRDON.

Allami éremmel kitüntetve 1898.

Ajánl egyszerű és többször csavart sodronyfonatokat és aczeltüskés kerítés-sodrony kertes, erdők, vadaskertes, tyukudvarok, gazdasági épületek, szőlők stb. bekerítésére. Sodronyszöveteket malmok, bányák részére, gazdasági és egyéb gyári célokra áthányó rostákat, nyaraló-, park-kerítéseket és kapukat a legolcsóbb és legszebb kivitelben. Sodronymadraczkokat és minden e szakmába vágó drótmunkákat a legjutányosabb árban. Árjegyzék és költségvetés díjtalan.

3-6

MEGHIVÓ.

A Dunaföldvári Takarékpénztár Részvénytársaság

AZ ALAPSZABÁLYOK ÉRTELMEBEN

1905. évi január hó 29-én délelőtt 9 órakor

SAJÁT HELYSÉGÉBEN

XXXVI-ik ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak

Niefergall Nándor

elnök-igazgató.

A tanácskozás tárgyai:

1. Közgyűlési jegyző választása és két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az elnök jelentése, a mérleg előterjesztése és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. A külön tartalék felhasználása a kétes követelések leírására.
4. Az alapszabályok 69. §-ának módosítása.
5. Beérkezett indítványok és kérvények tárgyalása.
6. Nyolcz igazgatósági tag és öt felügyelő-bizottsági tag megválasztása.

Bachschtz Károly és Társai áruháza

Szekszárd, Széchenyi-utca Mayer-ház.

2-30

Farsangi Értesítés,

melynél fogva tudatjuk a tisztelt vevőközönsséggel, hogy raktárunk a béli idényre teljesen új árukkal áll a t. vevőközönsség rendelkezésére.

Raktárra érkeztek: **a legújabb Ponge selyem-batisztok pazar szinezetben.** — Fehér, himzett és á-jour batiszt kelmék. **Muszlín de soir, crepdechin és gáz-kelmék.** — Lioni és zürichi selyem-kelmék. **Legyezők, keztyűk és béli czipők** mesés választékban.

☞ **Menyasszonyi kelengyék legolcsóbb beszerzési forrása.** ☞

Legelső rendű **creasz, chiffon és czérna-vászon különlegességek.** — **Damast áruk óriási választékban.** — **Menyasszonyi ruhakelmék, koszorúk és fátyolok nagy választéka.**

Urak részére férfi öltönyök mérték után készítettnek.

Kalapok, czipők, nyakkendők és fehéreneműek gyári raktára. — **Gyermekjáték, gyermekkocsik, utazó bőröndök, Singer-varrógépek és diszműáruk állandó nagy raktára.**

A tisztelt vevőközönsség szíves látogatását kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Bachschtz Károly és Társai.

Értesítés.

Tizenkilenc évi budapesti működésem után hazatérve, itt **Szekszárdon, a Széchenyi-utca 178.** szám (Garay-tér alatti házban építési irodát nyitottam. Ezen szakadatlanul munkában eltöltött idő alatt a fővárosban több nagyobb-szabású köz- és magánépület művezetésem alatt létesült.

Amidőn a n. é. közönsség bizalmát és jóindulatu kegyes támogatását kérem, egyttal tudatom, hogy minden a „magas építés“ körébe vágó munkálatok tervezését és kivitelét, — legyen az bár a legegyszerűbb, legszerűnyebb, **avagy nagyszabású**

gazdag kivitelű és bármely ezétra szolgáló építmény, — mindig **szakszerűen**, a mai kor igényeinek megfelelően és a **legsolidabb** kiállításban fogom elkészíteni.

Amint eddigi működésemben is a belém helyezett bizalom megérdemlése volt legfőbb irányelvem, úgy ezután is ez lesz legnagyobb törekvésem.

Dicenty László

építőmester.

3-3

Kron Salamon Fia

nagy áruháza

Szekszárdon, Széchenyi-u. »Szekszárd Szálló« bérházban.

Nagy raktár mindennemű női és uri kelmékben. — **Nagy választék selyem, gyapju ruhákban.** — **Bel- és külföldi vászon- és fehéreneműek raktára.** — **Férfi- és női divatcikkek.** — **Pontos kiszolgálás.**

2-2

ROYAL

pörkölt kávé

a legjobb a világon!

Kizárólagos elárusítási hely:

Salamon Testvérek

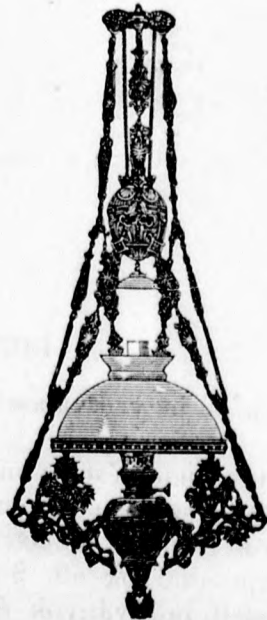
fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, bor-, pezsgő- és ásványviz kereskedésében

Szekszárdon, (Garay-tér)

3-4 br. Augusz-féle ház.

FUSZ FERENCZ

üveg- és porcellán kereskedő
SZEKSZÁRD (Br. Augusz-ház.)

Különösen felhívom a n. é. közönsség szíves figyelmét **alkalmi tárgyakra**

nászajándéknak,

a mennyiben tulhalmozott raktár miatt rendkívül olcsón eladatnak.

Épületűvegezések és képereterezések olcsón készítettnek.

20 korona vásárlás után egy életnagyságu arckép ingyen!

3-3